

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE**

**DECIZIE**

**20 iunie 2018**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

**Gorbatî Ion XXX** născut la XXX, originar și domiciliat în XXX.

**Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:**

1. 19.06.2017- 19.01.2018 (prima instanță);
2. 19.02.2018 – 01.03.2018 (instanța de apel);
3. 08.05.2018 – 20.06.2018 (instanța de recurs ordinar);

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

**A C O N S T A T A T :**

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni (sediul Călărași) din 19 ianuarie 2018, inculpatul Gorbatî Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 151 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani;

- art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de un an;

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilit lui Gorbatî Iurie o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani și 6 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a dispus restituirea corpurilor delictive succesivului părții vătămate după rămânerea definitivă a sentinței.

Cheltuielile judiciare în sumă de 3810 lei au fost trecute în contul statului.

**1.1.** Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Gorbatîi Ion, în noaptea spre 09 ianuarie 2017 împreună cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, cu scop de sustragere a bunurilor altei persoane, prin fereastră, au pătruns în gospodăria cet. Rața Ion, locuitor al s. XXX, de unde au sustras pe ascuns un televizor „LG” la preț de 15000 lei, un televizor „Vesta” la preț de 7000 lei, un burghiu electric „Einhell” la preț de 800 lei și o mașină de găuri cu percutor model „Fair Line FBH6205”, pricinuindu-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă totală de 25300 lei.

Tot inculpatul Gorbatîi Ion, în noaptea spre 26 ianuarie 2017, cu scop de sustragerea bunurilor altei persoane, a pătruns în gospodăria lui Gonța Ion, locuitor al XXX, de unde pe ascuns a sustras un burghiu electric, la preț de 1600 lei, o bobină cu cablu „Patriot” și o altă bobină de cablu „General Kavi”, la preț unitar de 300 lei, în total 600 lei, un aparat de sudat culoare verde la preț de 2000 lei, pricinuindu-i părții vătămate un prejudiciu material în sumă totală de 4200 lei.

Tot inculpatul Gorbatîi Ion, la 24 aprilie 2017 în jurul orei 24:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în gospodăria consăteanului Moraru Ilie, în urma unor relații ostile apărute între el și Popa Tudor, intenționat i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu muchia unui topor peste diferite regiuni ale corpului inclusiv și cap, organ de o importanță vitală deosebită, astfel provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 57 din 15 iunie 2017 vătămări corporale grave periculoase pentru viață, sub formă de contuzie a toracelui, fracturi ale coastelor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 și 10 pe dreapta și 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 și 12 pe stânga în rezultatul cărora la 26 aprilie 2017, victima a decedat în IMSP SR Călărași în urma șocului traumatic-hemoragic în urma asocierii leziunilor indicate.

Astfel, prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Gorbatîi Ion conform prevederilor:

- art. 151 alin. (4) Cod penal, cu indicii calificativi „*vătămarea intenționată gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viața și sănătate și care a provocat decesul victimei*”;

- art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, cu indicii calificativi „*sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, comis de două sau mai multe persoane, cu pătrundere în alt loc de depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

**2.** Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

**2.1.** Procurorul în procuratura r-lui Călărași, Moțpan Ion, care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încasată suma de 3810 lei cheltuieli de judecată din contul inculpatului, în rest sentința să fie menținută. Argumentând prin faptul că:

- trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului intră în contradicție cu prevederile art. 16 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, care stabilește că „toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice...”, iar banii cheltuiți de stat în urma acțiunilor infracționale a făptașului, care este recunoscut vinovat în modul stabilit de lege, sunt bani publici ce revin din contribuțiile cetățenilor;

- art. 1398 Cod civil, prevede obligarea reparării prejudiciul patrimonial cauzat prin acțiune sau omisiune, iar art. 1398 Cod civil, stipulează că „ cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat se repare prejudiciul patrimonial”;

- instanța de judecată nu a aplicat prevederile art. 1398 din Codul Civil și a art. 229 Cod de procedură penală, dând importanță prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, fapt care la viziunea acuzării nu poate fi aplicat deoarece Legea supremă – Constituția, prevalează asupra acestei norme penale;

- art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, stabilește că cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, cuprinzând sumele/cheltuielile în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, alin. (3) al normei citate, este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile, dar să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil, prin încasarea ulterioară a cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

**2.2.** Avocatul Chitoroga Ion în numele inculpatului Gorbatîi Ion, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de primă instanță prin care:

- să fie dispusă achitarea inculpatului Gorbatîi Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2) Cod penal, art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal pe motiv că acesta nu este participant la săvârșirea infracțiunii;

- în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, a-i stabili o pedeapsă sub minimul prevăzut de lege cu aplicarea art. 79 Cod penal, art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală;

- constatarea încălcării dreptului privind condițiile de detenție garantate de articolul 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și reducerea pedepsei conform art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală. Argumentând prin faptul că:

- învinuirea adusă inculpatului Gorbatîi Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, nu conține nici o probă directă care să demonstreze vinovăția în comiterea acestei infracțiuni;

- instanța de judecată urma să aprecieze critic declarațiile martorului Moraru Ilie, declarațiile acestuia nu sunt o probă directă deoarece inculpatul a declarat că a amanetat burghiul electric la rugămintea unei persoane care nu deținea buletin de identitate;

- la materialele cauzei nu există nici o probă care ar demonstra vinovăția lui Gorbatîi Ion, acesta declarând că nu are nici o tangență cu săvârșirea sustragerii de la Gonța Ion;

- declarațiile martorului Ungureanu Petru nu urmau a fi puse la baza sentinței, urmînd a fi luată în considerație personalitatea infrațională a acestui martor care a fost condamnat de Judecătoria Strășeni ( sediul Călărași);

- la materialele cauzei au fost prezentate o serie de probe care demonstrează nevinovăția inculpatului Gorbatîi Ion și anume: procesul – verbal de cercetare la fața locului a gospodăriei lui Rață Ion și a lui Gonța Ion în care nu se indică careva urme a lui Gorbatîi Ion, procesul – verbal de perchezitie a gospodăriei lui Gorbatîi Ion și Colesnicenco Gheorghe unde nu s-au găsit careva obiecte din cele sustrate;

- cu referire la art. 151 alin. (4) Cod penal, nu s-a acordat răspuns referitor la loviturile aplicate lui Popa Tudor, precum și faptul dacă decesul victimei se datorează exclusiv loviturilor aplicate de inculpat sau au mai depins de anumiți factori externi și anume: timpul dintre apelul efectuat la Serviciul de ambulanță, calitatea asistenței medicale acordate, promptitudinea intervenției personalului medical;

- urma a fi luat în calcul motivul săvîrșirii acestei infracțiuni și anume comportamentul părții vătămate care a stat la baza comiterii infracțiunii, ceea ce constituie o circumstanță atenuantă;

- conform art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reducerea pedepsei se va calcula: pentru două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, astfel inculpatul s-a aflat în arest preventiv 261 zile;

- condițiile de detenție în Penitenciarul 13, au fost recunoscute ca fiind inumane și degradante, considerent din care, a solicitat ca termenul pedepsei aplicate inculpatului Gorbatîi Ion să fie redus în conformitate cu prevederile art. 385 alin. (5) Cod penal.

**3.** Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2018, s-au respins ca nefondate apelurile declarate, cu menținerea fără modificări a sentinței.

**3.1.** Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, primă instanță a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale. Examinând probele administrate din punct de vedere al utilității și veridicității lor, sub toate aspectele,

complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Gorbatîi Ion, în baza dispozițiilor art. 151 alin. (4) Cod penal, individualizată prin „*vătămarea intenționată gravă a integrității corporale care este periculoasă pentru viața și sănătate, care a provocat decesul victimei*”, precum și în baza dispozițiilor art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, individualizată prin „*furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, comisă de două sau mai multe persoane, cu pătrundere în alt loc de depozitare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”.

Instanța de apel, a menționat că, deși inculpatul Gorbatîi Ion nu a recunoscut vinovăția în faptele imputate, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, se confirmă prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice ce coroborează între ele:

- declarațiile părților vătămate Rața Ion ( f.d. 75, vol. II), Gonța Ion ( f.d. 129, vol. II);
- declarațiile succesorului părții vătămate Popa Maria (f.d. 76-77, vol. II);
- declarațiile martorilor Morari Ilie ( f.d. 78-79, vol. II), Melnic Nicolae ( f.d. 106, vol. II), Ungureanu Petru ( f.d. 94, 136, vol. II), Popa Elena ( f.d. 125, vol.II), Oanța Natalia ( f.d. 105, vol.II), Oanța Andrei ( f.d. 95, vol. II);
- biletul de amenet seria AE nr. 138662 din 16 ianuarie 2017 (f.d. 49, vol.I);
- procesul -verbal de ridicare din 28 aprilie 2017 ( f.d. 163, vol. I);
- raportul de expertiză medico- legală nr. 196 din 28 aprilie 2017 ( f.d. 234-236, vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 57 din 15 iunie 2017 ( f.d. 223-232, vol. I);

Din descrierea sistemică a elementelor constitutive ale infracțiunii de furt, instanța de apel a identificat că prima instanță corect a constatat ca fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de sustragere pe ascuns a bunurilor părții vătămate, Rața Ion, cauzându-i acestuia o daună materială în proporții considerabile, în sumă de 25 300 lei.

Instanța de apel, a considerat neîntemeiate alegațiile apelantului, precum că prima instanță nu ar fi identificat întreg probatoriul ce ar demonstra fapta dată și nu ar fi constatat existența cărorva probe directe, or, învinuirea constatată de către prima instanță și-a găsit pe deplin fundamentare faptică.

Instanța de apel, a respins ca fiind declarativă și neîntemeiată afirmația avocatului precum că biletul de amenet de la lombardul „ Blago” nu este probă directă ce confirmă sustragerea bunurilor din gospodăria lui Rața Ion de către inculpat, or, potrivit declarațiilor martorului, Melnic Nicolae, care fiind audiat în cadrul primei instanțe, a declarat că, cunoștea din spusele colegului său, Tent

Valentin, că din localul lombardului a fost ridicat de către colaboratorii de poliție, un burghiu electric de model „Einhell”. Menționând totodată că, obiectele la amanet se primesc numai după ce este prezentat actul de identitate, se verifică identitatea persoanei, după care se eliberează bonul respectiv în care este indicată suma care se eliberează pentru obiectul gajat. Fiind exclus faptul ca persoana să vină cu act de identitate ce nu îi aparține și să predea obiecte, deoarece se verifică minuțios identitatea persoanelor ce depun obiecte în gaj, fiind anumite reguli stabilite și nu sunt careva devieri de la aceste reguli.

Instanța de apel a apreciat drept declarativ și argumentul inculpatului Gorbatîi Ion precum că, recunoaște faptul că a oferit să se folosească de actul său de identitate pentru a duce la casa de amanet careva obiecte care s-au dovedit a fi din rândul celor sustrase, însă nu el a săvârșit furturile în care este învinuit, instanța de apel a concluzionat că aceste afirmații au fost îndreptate în vederea evitării pedepsei penale pentru infracțiunea săvârșită.

La fel, instanța de apel a constatat prezența elementelor constitutive ale infracțiunii de furt și în cazul sustragerii bunurilor pe ascuns din gospodăria părții vătămate Gonța Ion, cauzându-i acestuia o daună materială în proporții considerabile în sumă de 4 200 lei.

Instanța de apel a menționat faptul că, deși la materialele cauzei nu au fost anexate careva acte cu privire la aparatul de sudat, faptul dat nu denotă că inculpatul nu a comis furtul incriminat, de vreme ce martorul, Ungureanu Petru, a relatat că bunul dat de Gorbatîi Ion, aparat de sudat de culoare verde, a fost vândut nemijlocit de martorul Botnaraș Chiril contra sumei de 600 lei, având în vedere că bunul s-a aflat în folosința altei persoane, actele aparatului de sudat nu s-au păstrat.

Faptul că inculpatul Gorbatîi Ion nu a recunoscut sustragerea bunurilor de la alte persoane, instanța de apel a apreciat că aceasta poziție este îndreptată exclusiv în vederea apărării de învinuirile înaintate, de vreme ce din materialele cauzei penale a fost demonstrată vinovăția acestuia, cu probele ce coroborează cu declarațiile părților vătămate și martorilor audiați în cadrul cercetării judecătorești.

Referitor la învinuirea înaintată inculpatului Gorbatîi Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a remarcat că, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, aceasta fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat faptul că, concluziile primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate a fost dovedită în cadrul procesului penal, astfel faptele acestuia, reținute prin sentință, întrunesc elementele infracțiunilor imputate.

Instanța de apel a menționat faptul că, în jurisprudența Curții Europene există standardul „*dincolo de orice îndoială rezonabilă*” care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției de o manieră aptă să înlăture dubiu. Astfel, la caz instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatului s-a adeverit dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Adițional față de lucrul judecat de prima instanță, instanța de apel a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți, în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului astfel, fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, examinînd aspectele de fapt și de drept ale cauzei, conform cerințelor din art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a apreciat că nu există temei de a interveni în sentință.

În concluzia celor relatate, luând în considerație motivele expuse, cât și încadrarea juridică justă a acțiunilor inculpatului Gorbatîi Ion, instanța de apel a constatat netemeinicia și ilegalitatea cererii de apel înaintată de avocatul Chitoroga Ion în numele inculpatului Gorbatîi Ion împotriva sentinței.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului Gorbatîi Ion, pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 151 alin. (4), și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, instanța de apel a menționat faptul că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel, a notat faptul că, pedeapsa penală este una echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Instanța de apel a remarcat faptul că, la individualizarea pedepsei, prima instanță a ținut cont de cele trei principii care stau la baza individualizării pedepsei, sancțiunea aplicată inculpatului Gorbatîi Ion, fiind legală, echitabilă și individualizată.

Instanța de apel a reținut faptul că, la stabilirea tipului pedepsei, prima instanță corect a luat în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite (*a comis o infracțiune deosebit de gravă și una mai puțin gravă*), motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat (*care se caracterizează negativ la locul de trai, precum și faptul că anterior a fost atras la răspundere penală, deși antecedentele penale în acest sens sunt stinse*), caracterul și gradul pericolului social al infracțiunilor comise, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea penală, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață a familiei acestuia (*inculpatul nu a recunoscut integral vinovăția, nu este încadrat oficial în câmpul muncii, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru*).

Instanța de apel a ajuns la concluzia, că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Gorbatîi Ion poate fi atins, doar prin menținerea pedepselor sub formă de închisoare, în limitele stabilite de prima instanță, or, aplicarea unei alte pedepse, nu va fi rațională și nici proporțională acțiunilor comise de către acesta.

Referitor la solicitarea apelantului Chitoroga Ion, privind constatarea încălcărilor drepturilor privind condițiile de detenție garantate de art. 3 din Convenție pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de apel a reținut că, deși inculpatul Gorbatîi Ion, s-a aflat în Penitenciarul nr. 13, de către apărare nu au fost prezentate probe pertinente și concludente ce ar confirma că inculpatul s-a deținut în condiții inumane și degradante.

Referitor la cerințele formulate de către procuror cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare compuse din suma de 3810 lei, care au fost suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare nr. 57 din 15 iunie 2017 și nr. 196 din 28 aprilie 2017, instanța de apel a remarcat faptul că, procurorul nu a formulat și nu a înaintat conform prevederilor art. 221 alin. (4) Cod de procedură penală, o acțiune civilă în cadrul procesului penal, formulând cerințele corespunzătoare, limitându-se la invocarea circumstanțelor privind cheltuielile pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 57 din 15 ianuarie 2017, privind constatarea gradului leziunilor corporale și decesul victimei Popa Feodor, precum și pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 196 din 28 aprilie 2017 de constatarea gradului leziunilor suportate de inculpatul Gorbatîi Ion.

Instanța de apel a reținut faptul că, cheltuielile legate de efectuarea expertizelor judiciare nr. 57 din 15 iunie 2017 și nr. 196 din 28 aprilie 2017, nu urmează a fi puse în sarcina inculpatului, de vreme ce anume organul de urmărire penală, a ordonat efectuarea expertizelor, iar încasarea acestei sume din contul inculpatului ar constitui încasarea dublă a aceleiași sume cheltuite în legătură cu

cauza penală, deoarece aceste sume sunt garantate din contul statului, în contextul dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală.

Mai mult ca atât, instanța de apel a specificat și faptul că, obligația de a suporta cheltuielile judiciare nu îi poate reveni în principal inculpatului, având în vedere că nemijlocit statul, prin intermediul organelor de resort, organului de urmărire penală și a procurorului, exercită și apără cetățenii săi de faptele infracționale și preîntâmpină comiterea infracțiunilor, precum și întreprinde acțiuni în vederea investigării infracțiunilor deja comise, ca în cele din urmă să survină după caz pedeapsa penală, sau achitarea persoanei.

Instanța de apel a apreciat drept neîntemeiate alegațiile procurorului referitoare la faptul precum că, în cazul în care nu ar fi fost comisă fapta infracțională, nu ar fi fost suportate cheltuielile de rigoare pentru efectuarea expertizelor, deoarece pornind de la atribuțiile de bază ale organului de urmărire penală și ale procurorului, având în vedere scopul procesului penal, a fost constatat că comiterea unei infracțiuni, trage în cele din urmă la investigarea circumstanțelor în care aceasta s-a savârșit, astfel că anume prin prisma atribuțiilor obligatoriale ale entităților de stat, cerința privind încasarea cheltuielilor judiciare este lipsită de suport factual.

**4. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către:**

**4.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia,** indicând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea parțială a deciziei în partea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată, invocând faptul că:

- instanța de apel nu a îndeplinit cerințele stipulate în prevederile art. art. 101, 394, 414 Cod de procedură penală, nu a indicat temeiurile care au dus la respingerea apelului declarat, hotărârea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în partea ce ține de respingerea solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată;

- instanța de apel nu a soluționat chestiunea cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare în legătură cu efectuarea expertizei, fapt ce a dus după părerea acuzatorului de stat la încălcarea art. art. 16 alin. (2), 127 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 1398 Cod Civil, art. art. 227 alin. (1) și (3), 229 alin. (1) Cod de procedură penală.

**5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.**

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, criticând decizia instanței de apel anume în partea motivării soluției acesteia privind respingerea apelului declarat de procuror, prin care a fost solicitată încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în prezenta cauză penală din contul inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că, temeiul și motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Colegiul penal analizând textul deciziei atacate (f.d. 196-221, Vol. II) în coraport cu motivele invocate de recurent, atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și motivat asupra aspectelor contestate și în prezentul recurs ordinar, bazându-și just soluția privind respingerea apelului și solicitării părții acuzării de a dispune încasarea cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor din contul inculpatului în baza prevederilor legale stipulate în art. 227 Cod de procedură penală, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, Colegiul penal invocă că, prevederile art. 227 Cod de procedură penală, reglementează care anume cheltuieli sunt incluse în categoria cheltuielilor

judiciare, în această listă nefiind însă incluse cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Mai mult, se relevă că prevederile alin. (3) a art. 75 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, stipulează expres că: „În cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova”.

În această ordine de idei, se reține că potrivit prevederilor art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, - „Părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor”.

În acest context, se atestă că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală (f.d. 221-232, 233-236, Vol. I), fără a exista o asemenea cerere din partea apărării.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de instanța de apel, este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

#### **D E C I D E :**

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Andronic Natalia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Gorbatii Ion XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 iunie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie